

Konzultační formulář

Consultation form

Konzultační dokument podle Článku 26 Nařízení Komise (EU) 2017/460 ze dne 16. března 2017, kterým se zavádí kodex sítě harmonizovaných struktur přepravních sazeb pro zemní plyn

Consultation Document in accordance with Article 26 of Commission Regulation (EU) 2017/460 of 16 March 2017 establishing a network code on harmonized transmission tariff structures for gas

Dotčený subjekt

Interested party

☐	Regulační orgán Regulatory authority	☐	Provozovatel distribuční soustavy Distribution system operator
☐	Ministerstvo nebo vládní organizace Ministry and governmental institution	☒	Provozovatel zásobníku plynu Storage system operator
☐	Místní samospráva Municipality	☐	Dodavatel plynu, obchodník Gas Supplier, Trader
☐	Akademická sféra Academia	☐	Zákazník Customer
☐	Provozovatel přepravní soustavy Transmission system operator	☐	Jiný Other

příslušné zařazení prosím označte X

please mark with X

Identifikace

Identification

Jméno právnické osoby Name of legal person	innogy Gas Storage, s.r.o.
Jméno a příjmení odesílatele Name and surname of the sender	
E-mailová adresa E-mail address	
Telefonní číslo Telephone number	
Datum Date	

Připomínky a podněty (v případě potřeby prosím přidejte další řádky)

Comments/initiatives (please add rows as needed)

Kapitola Chapter	Připomínky a podněty Comments and initiatives
3. Úvod 5. Doložka	Předložený návrh metodiky nastavení přepravních tarifů vnímáme jako strategický dokument, který bude mít do budoucna zásadní vliv na dynamiku využívání české plynárenské infrastruktury, především tranzitních plynovodů a zásobníků plynu, a bude mít také dopad na cenu plynu pro koncové zákazníky. Oceňujeme proto, že na připomínky v rámci veřejné konzultace byla ponechána dostatečná lhůta. Domníváme se však, že vzhledem k významu dokumentu měli být k jeho přípravě přizváni všichni provozovatelé plynárenské infrastruktury, jelikož z podstaty požadavků unbundlingu provozovatel přepravní soustavy nedisponuje všemi relevantními daty. Tato spolupráce by měla zajistit, aby byla dostatečně zajištěna provázanost mezi nastavením tarifů na přepravě a nákladovostí jednotlivých částí soustavy. Nejcitelněji to vnímáme především u dvou aspektů návrhu: u přepravního tarifu pro zásobníky plynu a u navrhovaného rozložení komoditní složky za průtok plynu mezi tranzitem a vnitrostátní přepravou.
9.1.6. Implementace navrhovaného způsobu cenotvorby 9.1.7 Odůvodnění navrhovaného způsobu implementace 19. 1. 1. Úroveň referenčních cen na vstupních bodech 19. 1. 2. Úroveň referenčních cen na výstupních bodech	Nesouhlasíme s navrhovaným dramatickým zvýšením přepravních tarifů do zásobníku plynu, pro které podle našeho názoru zcela chybí opodstatnění. ERÚ tímto krokem jedná nekonzistentně, jelikož v předloženém dokumentu na str. 23 jasně uvádí, že uskladňování plynu je v současnosti pod velkým tržním tlakem, ale zároveň navyšuje přepravní tarif na výstupu do zásobníků plynu o 1498% (str. 81, tabulka 37). Je si tedy plně vědom toho, že pro provozovatele zásobníků plynu je toto navýšení bezmála likvidační. innogy Gas Storage, s.r.o. se vůči tomuto postupu zásadně vyhrazuje. Bez ohledu na to, zda v budoucnu dojde ke snížení dostupné skladovací kapacity v ČR, je innogy Gas Storage, s.r.o. pevně toho názoru, že se tak může stát pouze na základě principů volného trhu a nikoli zásahu státu na úrovni prováděcího právního předpisu formou cenového rozhodnutí, proti kterému neexistuje možnost odvolání. Navýšení ceny přepravy do zásobníků není jen extrémním zásahem do podnikání provozovatelů zásobníků plynu, ale stejně tak i jejich dlouhodobých zákazníků, kteří si již zakoupili skladovací kapacitu na rok 2020 a dále. A to navzdory tomu, že u dlouhodobých smluv na přepravě ERÚ zachovává stejnou cenovou hladinu a argumentuje právě nediskriminací mezi dříve a nově uzavřenými smlouvami a cenovou kontinuitou s předcházejícím obdobím (str. 47). Kromě toho je návrhem ERÚ vzhledem k zásadnímu ekonomickému dopadu na provozovatele zásobníků mimo jiné ohroženo také plnění požadavků Aktualizované státní energetické koncepce pro zajištění dostatečné skladovací kapacity v rámci ČR. Domníváme se, že ERÚ by měl implementaci kodexu sítě pro harmonizaci přepravních tarifů (NC TAR) využít naopak jako příležitost k tomu, aby započítal pozitivní přínosy zásobníků plynu pro české zákazníky a nastavil 100% slevu z přepravních tarifů do a ze zásobníku včetně komoditní složky za průtok plynu soustavou. Pro tento krok vidíme následující důvody: • Zásobníky snižují celkové náklady na provoz plynárenské soustavy• Zásobníky zajišťují dostatek plynu přímo v ČR v případě výpadku dodávek• Zákazníci využívající vnitrostátní a přeshraniční zásobníky musí mít zajištěny rovné podmínky 1. Skutečné náklady na přepravu do a ze zásobníků Předkládaný dokument uplatňuje pro stanovení ceny přepravního tarifu metodiku založenou na principu cost-weighted distance, která je v detailu popsána v síťovém

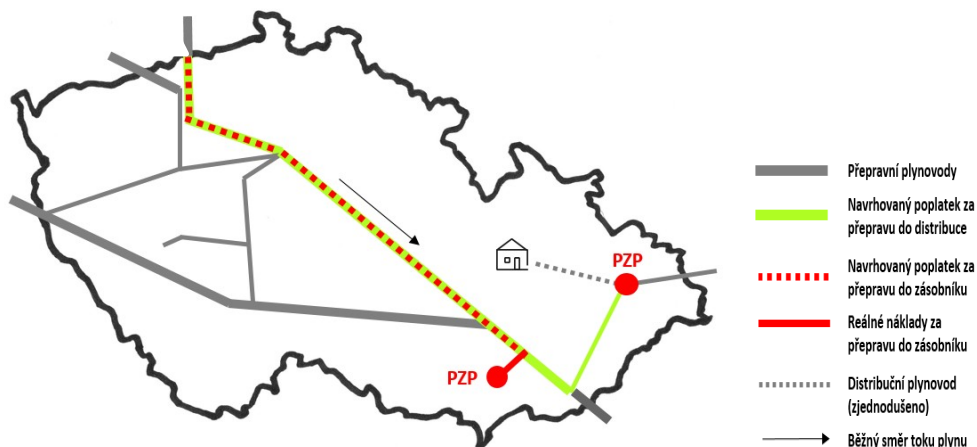
kodexu NC TAR. Ta vychází z vypočítání vzdáleností od vstupních bodů soustavy a chová se ke všem výstupním bodům v soustavě stejně. Proto je spíše vhodná pro nastavení tarifů pro hraniční vstupy a výstupy. Pro zásobníky plynu není adekvátní, protože automaticky znovu započítává velkou část trasy, kterou již uživatel soustavy uhradil (toto platí i při aplikaci povinné 50% slevy). NC TAR proto dává ERÚ volnost, aby na základě skutečných nákladů pro soustavu stanovil cenu za přepravu do a ze zásobníků nižší než stanovuje metodika, a to až nulovou. Zhodnocení českých specifik a analýza skutečně vynaložených nákladů provozovatelem přepravní soustavy na využívání zásobníků v předloženém dokumentu bohužel chybí. V naší odpovědi proto uvádíme základní porovnání navrhovaného tarifu a skutečných nákladů na základě dostupných dat. Zároveň vyzýváme ERÚ, aby provedl vlastní analýzu a zohlednil její výsledky v nastavení tarifů.

Navrhovaný tarif vede ke zdvojení platby za přepravu

Navrhovaná cena přepravního tarifu do zásobníku de facto zdvojuje poplatek za využití soustavy: výstup do DSO: 1985,94 Kč/MWh/den/rok a výstup do zásobníku plynu: 1527,98 Kč/MWh/den/rok (str. 81, tabulka 37). Trasa pro přepravu plynu do distribuční soustavy je ale ve skutečnosti stejná bez ohledu na to, jestli dodavatel využije zásobník či nikoli. Rozdíl činí jen krátká odbočka k zásobníku. V případě zásobníků na severní Moravě dokonce k žádnému odbočení z hlavní přepravní trasy nedochází, protože zásobník je přímo předávacím místem mezi přepravní a distribuční soustavou. Navržený tarif za přepravu do zásobníku tak vysoce nadhodnocuje náklady provozovatele soustavy a nezohledňuje fyzické umístění zásobníků v soustavě.

Obrázek č. 1 Zdvojení přepravního tarifu

Přerušovaná čára graficky znázorňuje navrhovaný tarif do zásobníku, zelená tarif za přepravu do distribuční soustavy a červená čára skutečné náklady na odbočku k zásobníku od hlavního toku plynu.

Zákazník, který skladuje, tedy zaplatí při vstupu a výstupu z ČR nebo do distribuční soustavy takřka veškeré náklady na tok plynu soustavou a cena za přepravu do zásobníku plynu je vlastně zdvojením platby za přepravu plynu, která tak jako tak proběhne, jen s časovým odkladem, tedy s uskladněním na trase.

Skutečné náklady na přepravu plynu do zásobníků odpovídají slevě 88%

Přeprava do zásobníků nevyžaduje dodatečné náklady s výjimkou správy odboček z hlavní trasy plynovodu odpovídající celkově 152 km, tj. 4% přepravní soustavy. Náklad na technické zabezpečení a provoz přepravního potrubí vedoucího k zásobníkům plynu pro poměrnou část 4% z celkových povolených výnosů provozovatele přepravní soustavy (str. 71, tabulka 24) vychází po odečtení očekávaných nákladů na kompresi pro vnitrostátní přepravu (str. 77, tabulka 34 a str. 75, tabulka 30) na 61 522 721 Kč, což

17. 1. Přepavní sazby založené na komoditách (poplatek na základě průtoku)	zhruba odpovídá i současnému nastavení přepravních tarifů pro zásobníky plynu. Po přepočtení na přepravní tarif a zohlednění koeficientu za měsíční tarifikaci odpovídají skutečné náklady na zásobník bez započtení jeho přidané hodnoty slevě 88 % (roční přepravní kapacita se pro zásobníky plynu nerezervuje, protože je standardně potřeba 6 měsíců výstup pro vtlačení a 6 měsíců vstup pro těžbu do soustavy). Aplikace nižší než 88% slevy by znamenala, že zákazníci využívající skladovací kapacitu křížově dotují ostatní uživatele soustavy. 2. Přidaná hodnota zásobníků, která by měla být zohledněna v přepravním tarifu <u>Zásobníky fungují jako regulační stanice mezi přepravní a distribuční soustavou</u> Několik zásobníků¹ snižuje náklady na chod soustavy zajišťováním funkce regulačních stanic pro přepravní a distribuční soustavu, díky které nejsou nutné dodatečné investice provozovatelů soustav v řádu stovek milionů korun ani hrazení nákladů na jejich provoz. Jedná se o zásobníky, které jsou na pomezí přepravní a distribuční soustavy, tj. vtlačí plyn z plynovodu s vyšším tlakem a těží ho do distribuční soustavy s nižším tlakem a nahrazují tak regulační stanice. Tyto úspory při vzájemném započtení vůči skutečným nákladům ve výši 62 milionů Kč na údržbu plynovodů vedoucí k zásobníkům tyto náklady vynulují. <u>Zásobníky zajišťují přepravu plynu do regionu severní Moravy</u> Zvláštní případ se týká zásobníků na severní Moravě, bez kterých v současnosti není možné zajistit zásobování regionu. V praxi je teď provozovatel přepravní soustavy placen za službu, kterou ve skutečnosti poskytuje provozovatel zásobníků plynu bez jakéhokoli finančního vyrovnání. Náklady na přepravu do těchto zásobníků jsou tedy ve skutečnosti negativní. Existence přepravního tarifu je proto v tomto případě zcela neopodstatněná. Zásobníky na severní Moravě mají přínos nejen v rámci regionu, ale benefitují z nich všichni zákazníci v ČR skrze ušetřené náklady provozovatele přepravní soustavy, které se promítají do nižších cen a přepravu do distribuční sítě pro všechny. Systémovou hodnotu zásobníků na severní Moravě lze orientačně porovnat se zvažovanou alternativou podle Desetiletého plánu rozvoje přepravní soustavy ČR, tj. vybudováním nového plynovodu na severní Moravu s odhadovanými investičními náklady cca. 3 miliardy Kč (120 mil. euro). Regulovaný výnos provozovatele přepravní soustavy v roce 2022 (nezáväzně uvedený rok možného zprovoznění dle desetiletého plánu), bude odhadem 370 mil. Kč (14 mil. euro), o které by byla navýšena cena přepravy pro zákazníky v ČR. Platí tedy, že přínos zásobníků je větší než náklady s nimi spojené. K uvedenému je třeba doplnit, že zásobníky na severní Moravě jsou součástí virtuálního zásobníku plynu innogy Gas Storage, s.r.o. a jejich optimální fungování podle potřeb distribuční soustavy v regionu je zajištěno díky flexibilitě ostatních zásobníků mimo severní Moravu. Ostatní zásobníky jsou těženy či vtlačeny podle potřeb severní Moravy a podílí se tak na jejím hladkém zásobování. <u>Zásobníky snižují náklady na kompresi v soustavě díky vtlačení plynu v létě</u> Zásobníky fungují jako aktivní prvek soustavy a dodávají do ní potřebnou kompresi. To znamená, že plyn je do zásobníku připojeného obousměrně k přepravní soustavě vtlačěn za stejných tlaků, jako je z ní vytěžen. Technicky musí být tlak při těžbě ze zásobníku do plynovodu stejný nebo o trochu vyšší než je tlak plynu tekoucího plynovodem, aby došlo k jeho vtlačení do plynovodu. Obdobně v případě zásobníků umístěných na předávacím místě mezi přepravní a distribuční soustavou zásobník zajistí potřebnou regulaci tlaku podle požadavků distribuční soustavy. Využitím zásobníku plynu tedy k žádným ztrátám na kompresi v soustavě nedochází. Poplatek za průtok plynu soustavou alokovaný na zásobníky plynu tak neodpovídá ani technické realitě ani požadavku NC TAR na přiřazení

¹ Jedná se konkrétně o PZP Háje, PZP Lobodice a PZP Třanovice.

9.1.6. Implementace navrhovaného způsobu cenotvorby	poplatků k bodům soustavy, které generují související náklady. Navíc dochází k přepravě do zásobníků v létě, tedy v době nižšího využití přepravní soustavy, díky čemuž jsou náklady na kompresní práci provozovatele přepravní soustavy nižší než v době hlavní spotřeby, tedy v zimě, kdy zásobníky plynu do soustavy dodávají. Poplatek za kompresní práci je proto v případě zásobníků plynu neopodstatněný. Aniž by bylo dotčeno výše uvedené, vyhrazuje se principálně vůči navrhovanému nastavení poplatku za průtok (str. 77, tabulka 34 a str. 81, tabulka 39), protože neodůvodněně zatěžuje uživatele domácí soustavy, ačkoli dokument jasně uvádí, že vyšší využití přepravní soustavy a s tím související vyšší náklady na průtok plynu budou způsobeny nárůstem tranzitní přepravy. Veškeré dodatečné operativní náklady by proto měly být alokovány na tranzit, tj. na přepravní tarif pro výstup z ČR. Návrh však paradoxně na str. 81, v tabulce 39 naopak poplatek za tranzit snižuje.
9.1.7 Odůvodnění navrhovaného způsobu implementace	2. Hodnota zásobníků pro zajištění bezpečnosti dodávky v případě nouze je vyšší než 113 EUR/MWh
19. 1. 1. Úroveň referenčních cen na vstupních bodech	Hlavní strategické dokumenty České republiky v oblasti energetiky, kterými jsou v první řadě Aktualizovaná státní energetická koncepce, Analýza rizik plynárenské soustavy a Zpráva operátora trhu OTE o očekávané dlouhodobé rovnováze mezi nabídkou a poptávkou elektřiny a plynu považují za klíčové, aby byla na území České republiky k dispozici dostatečná skladovací kapacita. Na základě prognóz budoucí spotřeby plynu by dokonce mělo dojít k jejímu navýšení. Vzhledem k tomu, že provozování zásobníků plynu je podnikáním a stát nevlastní žádné vlastní zásoby plynu ani potřebnou infrastrukturu, má státní správa omezené nástroje pro zajištění potřebné skladovací kapacity na území ČR. Nastavení přepravních tarifů je jedním z těchto nástrojů, proto by měl ERÚ v první řadě započítat hodnotu bezpečnosti dodávky proti nákladům soustavy s jejich umístěním a zatraktivnit tak skladování na území ČR.
19. 1. 2. Úroveň referenčních cen na výstupních bodech	Vzhledem k tomu, že neexistuje standardizovaná metodika pro určení ceny bezpečnosti dodávky či kompenzace za nedodávku plynu, zvolili jsme pro účely této konzultace indikativní výpočet přidané hodnoty zásobníků pro bezpečnost dodávky plynu pro zákazníky v ČR. Zároveň vyzýváme ERÚ, aby provedl hlubší analýzu a zohlednil její výsledky do tarifů na přepravu do a ze zásobníků. Pro výpočet používáme následující východiska a postup:
	1. Volný trh je primárním určovatelem ceny plynu. Při zvýšené poptávce po plynu, umožní zvyšující se cena postupně vyčerpat všechny fyzicky dostupné zdroje plynu. Těmito zdroji jsou všechna přeshraniční přepravní propojení, zásobníky plynu, těžba plynu z místních zdrojů a LNG. 2. Dojde-li s pomocí vysoké ceny k vyčerpání všech dostupných zdrojů v daném dni, trh nedokáže uspokojit poptávku a přestává fungovat. Část zákazníků musí snížit svůj odběr nebo dochází k jejich odpojování. 3. Dokud je trh likvidní, pak to znamená, že pro zákazníky je cena stále akceptovatelná. Cena plynu roste spolu s tím, že jak se vyčerpávají dostupné zdroje, než dosáhne bodu, kdy jsou buď všechny zdroje vyčerpány, nebo zákazník raději akceptuje nedodání plynu. Dokud tedy trh funguje a nedochází k neplánovanému omezení spotřeby či odpojování, je cena plynu nižší než náklady a škoda způsobená jeho nedodáním. Cena za nedodávku je proto vyšší než tržní cena. 4. Pro určení ceny plynu v době poptávkových špiček, která je stále akceptovatelná pro zákazníky a tedy nižší než hodnota bezpečnosti dodávky, jsme hledali ceny na reprezentativních likvidních trzích. Vysokou cenu plynu v době vysoké poptávky považujeme za signál fungujícího trhu, jelikož jejím cílem je stimulace dodávek

potřebného množství plynu. Pro výpočet proto uvažujeme cenu na trhu NBP ve Velké Británii, která na přelomu února a března roku 2018 dosahovala úrovně 135 EUR/MWh oproti běžné zimní ceně 20 EUR/MWh. Český trh s plynem v posledních letech nezaznamenal takovou disproporci nabídky a poptávky, abychom mohli uvést reprezentativní příklad z ČR, byť i ceny na českém trhu dosáhly ve stejném období 82 EUR/MWh.

5. Jako hodnotu dodávky plynu v době poptávkových špiček tedy uvažujeme částku 135 EUR/MWh. Potřebný objem pro zajištění bezpečnosti dodávky jsme stanovili na jeden týden maximální spotřeby ČR v letošním roce, kterým bylo období poptávkových špiček na přelomu února a března 2018. Během tohoto období dodávaly zásobníky 56% spotřeby plynu České republiky, celkem 2 100 281 MWh plynu. Na příkladu letošních dodávek plynu ze zásobníku ilustrujeme, že hodnota bezpečnosti dodávky zajištěné zásobníky, tedy plynu, který je dodán do soustavy ze zásobníků v době nejvyšší poptávky, je vyšší než $2\,100\,281\text{ MWh} \times 135\text{ Kč/MWh} \times 26\text{ Kč/EUR} = 7\,371\,986\,310\text{ Kč}$ (283 537 935 EUR) a po očištění o nákupní cenu plynu navtláčeného v létě za indikativní cenu 22 EUR/MWh činí přidaná hodnota zásobníku 6 170 625 578 Kč (237 331 753 EUR).

6. Tento zjednodušený výpočet ukazuje, že zásobník má zásadní přidanou hodnotu v době zvýšené poptávky, která je zobrazena komerčním ohodnocením plynu v daný moment na trhu. Tato hodnota je díky existenci zásobníku přítomná v plynárenské soustavě neustále, ovšem z obchodního hlediska není zcela zřetelná. Obchodní chování se kloní k analýze rizika pravděpodobnosti nedostatku plynu, ovšem jeho plné zohlednění mu neumožňuje konkurenční tlak, ve kterém zodpovědnější obchodník může více zajistit své dodávky, ale tím mu narostou náklady a stává se tak méně konkurenceschopným. Trh tedy umí ohodnotit potřebu plynu v momentě jeho aktuálního nedostatku, ale tržní mechanismy zároveň působí proti vyšší míře preventivního zabezpečení dodávky.

7. Část hodnoty zásobníku poskytující zabezpečení dodávky nemůže být zobrazena trhem, a proto by měla být reflektována skrze nastavení trhu tak, aby mohla být do budoucna poskytována. Důležitým krokem v tomto směru je zrušení poplatků za přepravu do a ze zásobníků plynu. Jak uvádí ilustrační výpočet, hodnota, kterou zásobník přináší systému, může dosáhnout šesti miliard korun během jednoho týdne výjimečně vysoké poptávky. Přínos zásobníků je tedy násobně vyšší než vyčíslený náklad provozovatele přepravní soustavy s provozem přípojek k zásobníkům. Nelze proto souhlasit s tím, aby byl kritický bezpečnostní prvek soustavy s vysokou přidanou hodnotou, jakým zásobník je, předmětem zatížení jakýmkoli přepravním poplatkem. Tento přístup je navíc nekonzistentní ve srovnání s výrobkami plynu, které platí přepravní poplatek za dodávku plynu do soustavy ve výši symbolické 1 Kč/MWh/den. V obou případech se přitom jedná o zdroje plynu v případě nouze.

3. Zajištění rovného postavení zákazníků využívajících vnitrostátní a přeshraniční zásobníky

Vzhledem k tomu, že předložený dokument pracuje s výhledem do roku 2025, je třeba uvažovat také o dopadech očekávaných změn na trhu skladování v tomto období. Novela energetického zákona počítá do budoucna s propojením české a slovenské plynárenské soustavy skrze zásobník plynu, tzv. přeshraniční zásobník. Pokud bude toto propojení realizováno, je třeba nastavit takový způsob stanovení poplatků za přepravu, aby nebyli zákazníci využívající tento zásobník poplatkově zvýhodněni oproti zákazníkům využívajícím vnitrostátní zásobníky v České republice. K nerovnováze by docházelo především, pokud by zákazníci přeshraničního zásobníku nemuseli platit za vstup ze

zásobníku na virtuální obchodní bod a mohli rovnou překročit hranice. Český model trhu s plynem je postaven na virtualizaci umístění zásobníků bez ohledu na jejich fyzické připojení na přepravní či distribuční soustavu a reálný tok plynu. Zachování těchto principů včetně ustanovení NC TAR a respektování nediskriminace ostatních zákazníků lze dosáhnout nastavením přepravního tarifu za vstup do přepravní soustavy ze zásobníku plynu na 0 Kč/MWh.

Závěr: Zásobníky přinášejí soustavě vyšší přidanou hodnotu než související technické náklady

Výše uvedená srovnání technických nákladů a přínosů zásobníků pro plynárenskou soustavu ČR ukazují, že přidaná hodnota zásobníků pro českou plynárenskou soustavu je vyšší než náklady, které provozovatel přepravní soustavy vynakládá v souvislosti se zásobníky. Existence zásobníků plynu je tedy v zájmu všech zákazníků a nepřímo z ní mají díky nižším nákladům provozovatele přepravní soustavy a tím pádem nižším cenám za přepravu přínos i ti, kteří aktivně skladovací služby nevyužívají. Stanovení 100% slevy z přepravních tarifů a poplatku za průtok plynu a relokace povolených výnosů provozovatele přepravní soustavy na jiný bod soustavy proto není křížovou dotací.

Z pohledu státu je zrušení poplatků za přepravu do zásobníků nejlevnějším opatřením, kterým může stát výrazně ovlivnit využívání zásobníků. Stát tak „pouhým“ nastavením designu trhu s plynem bez jakýkoli dodatečných nákladů vytvoří vhodné podmínky pro využívání zásobníků. Současný návrh v praxi ukazuje, jak silným nástrojem nastavení ceny za přepravu je. Od zveřejnění návrhu na dramatický nárůst ceny za přepravu do zásobníků, klesl zájem o skladovací kapacitu pro roky dotčené změnou tarifu na nulu (přehled proběhlých aukcí je k dispozici na <https://www.innogy-gasstorage.cz/cs/historie-aukci/>). To vypovídá o tom, jak je trh se skladovací kapacitou citlivý na cenu přepravy a zároveň to také ukazuje, že zrušení poplatků za přepravu je opatření, které vyvolá reakci trhu.

Zároveň zdůrazňujeme, že zrušení přepravních poplatků pro zásobníky je spolu s nabídkou co nejširšího portfolia skladovacích produktů také nejlevnějším opatřením pro řešení nedostatečné přepravní kapacity do regionu severní Moravy. Je tedy v zájmu koncových zákazníků, aby ERÚ přistupoval k nastavení přepravních tarifů s péčí řádného hospodáře a vyčerpал všechna dostupná levnější opatření, než přistoupí k hledání řešení na infrastrukturní úrovni ze strany provozovatele přepravní soustavy.

Jsme připraveni pokračovat v diskuzi a spolupracovat s ERÚ během další fáze implementace NC TAR.